

Periodieke inspecties van beschermingsmiddelen

In deze artikelenreeks gaat

Jacco Bonestroo van het Instituut voor Dakveiligheid in op vragen die in de markt leven omtrent veilig werken op hoogte en de veiligheid van arbeidsmiddelen. In deze aflevering neemt hij de periodieke keuringen en inspecties van arbeidsmiddelen onder loep. Wat zijn de verplichtingen?

Jacco Bonestroo, Instituut voor Dakveiligheid

Regelmatig komen wij bij inspecties ongekeurde arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen tegen. Daarnaast krijgen wij regelmatig vragen over keuringen en inspecties zoals: "Dient het gebruikte arbeidsmiddel nu wel of niet gekeurd c.q. geïnspecteerd te worden?" Of: "Wie mag een staalkabelsysteem keuren?" Of: "Wat is het verschil tussen een keuring en een inspectie?" Conform de wetgeving dienen arbeidsmiddelen te allen tijde veilig te zijn in gebruik. Deze veiligheid waarborgt men door deze arbeidsmiddelen te onderwerpen aan een visuele inspectie voor elk gebruik en daarnaast aan een jaarlijkse keuring conform Arbeidsomstandighedenbesluit artikel 7. Maar wat is nu die keuring en inspectie dan precies?

Visuele inspectie voor gebruik

Arbeidsmiddelen zijn die middelen die een werknemer gebruikt om zijn werkzaamheden goed en veilig te kunnen uitvoeren. Eenieder die gebruikt maakt van arbeidsmiddelen, zoals bijvoorbeeld een elektrische boormachine, pneumatische hamer, ladder of persoonlijke beschermingsmiddelen dient deze vooraf elke keer visueel te inspecteren op eventuele onvolkomenheden. Zit het snoer goed vast, lekt hij geen lucht, is het aantoonbaar jaarlijks gekeurd, zien de sluitingen van de valgordel er nog goed uit? Deze visuele inspectie is er om de eerste tekenen van slijtage te herkennen zodat verdere slijtage

voorkomen kan worden. In geval van de eerste tekenen van slijtage dient het arbeidsmiddel aangeboden te worden ter reparatie (indien dit kan) of ter vervanging. Dit om de veiligheid verder te waarborgen. Er zijn diverse checklisten te vinden op internet ter ondersteuning van een visuele inspectie.

Periodieke keuring

Daarnaast moeten deze arbeidsmiddelen wettelijk periodiek gekeurd worden conform arbeidsomstandighedenbesluit / artikel 7.4A / lid 3. Hierin wordt vermeld dat "een arbeidsmiddel dat onderhevig is aan invloeden die leiden tot verslechtingen welke aanleiding kunnen geven tot het ontstaan van gevaarlijke situaties wordt, zo dikwijls dit ter waarborging van de goede staat noodzakelijk is, gekeurd, waarbij het zo nodig wordt beproefd". Met periodiek wordt in het algemeen bedoeld minstens 1 keer per jaar. Maar is een arbeidsmiddel onderhevig aan een hoog frequent en zwaar intensief gebruik, dan is het aan te bevelen dit vaker te laten keuren.

Indien een arbeidsmiddel gekeurd dient te worden dient dit te gebeuren door iemand die gecertificeerd is. De keuring gaat verder dan alleen de visuele inspectie. Bij een keuring wordt bijvoorbeeld ook de (interne) werking van het arbeidsmiddel of persoonlijke beschermingsmiddel getest op veiligheid. Denk hierbij ook aan preventief vervangen van onderdelen ter waarborging van de veiligheid, of het testen van de bevestiging van een ankeringspunt aan de constructie. De keurmeester gaat verder in onderzoek naar onvolkomenheden die wellicht bij een algemene visuele inspectie niet direct zichtbaar zijn.

Bij gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen tegen het vallen van hoogte dient er tevens een CE-markering aanwezig te zijn op het arbeidsmiddel. Is deze niet aanwezig, dan mag het arbeidsmiddel niet gebruikt worden. Arbeidsmiddelen in deze zijn onder andere de valgordel, het staalkabelsysteem, loopwagen of werklijn. Deze voorzieningen dienen te allen tijde jaarlijks gekeurd te worden tot een daartoe aangewezen persoon die hiertoe gecertificeerd is. Gebouweigenaren vragen ons wel eens waarom ze zelf een systeem niet mogen keuren. De fabrikant van deze voorzieningen of middelen eist vaak dat zijn producten gekeurd worden door een door hun aangewezen persoon. Temeer omdat deze personen door deze fabrikant zijn opgeleid of wellicht deskundigheid hebben verkregen door jarenlange ervaring met deze producten.

Op sommige daken kan men zich zekeren aan losse ankeringspunten die geen onderdeel van een systeem vormen. Momenteel is er een Europese rechtszaak lopende over de vraag of deze ankeringspunten jaarlijks gekeurd dienen te worden,

omdat deze onderdeel van het gebouw zijn geworden (omdat zij constructief aan de ondergrond bevestigd zijn) of dat deze beschouwd moeten worden als persoonlijk beschermingsmiddel (en dus jaarlijks gekeurd moet worden). Het gebouw hoeft namelijk niet jaarlijks gekeurd te worden. Toch neemt het Instituut voor Dakveiligheid het standpunt in om dit type ankeringspunten jaarlijks te laten keuren om eventuele ongevallen en schadeclaims uit te sluiten. Het is moeilijk in te schatten of de bevestiging nog voldoende houvast biedt aan het ankeringspunt met een visuele inspectie. Daarom adviseren wij jaarlijks een trekproef te laten uitvoeren conform NEN-EN795 bijlage A.

Indien men niet de arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen aantoonbaar jaarlijks laat keuren, loopt men het risico dat in geval van een ongeval de eigenaar wettelijk aansprakelijk gesteld kan worden voor de geleden schade. Daarnaast kan hij ook een boete opgelegd krijgen wegens het bewust in gevaar brengen van eventuele gebruikers. Tevens vervalt ook vaak de garantie van de producent of wederverkoper op het arbeidsmiddel of persoonlijk beschermingsmiddel indien de eigenaar deze niet jaarlijks laat onderhouden en keuren. Een gekeurd arbeidsmiddel herken je aan de keuringssticker met daarop aangegeven de datum wanneer men uiterlijk de volgende keuring dient te laten verrichten.

Kortom: inspecteer visueel elk arbeidsmiddel voor gebruik en laat het daarnaast jaarlijks aantoonbaar keuren. ●

